

Ivan Kraus
**Muž na vlastní
stopě**

IVAN KRAUS

MUŽ NA VLASTNÍ STOPĚ

Ivan KRAUS

**Muž na vlastní
stopě**

Satiry

ACADEMIA
PRAHA 2009

© Ivan Kraus, 2007

ISBN 978-80-200-1733-8

Milí čtenáři,

lidé, kteří píší o lidech, kteří píší, postupně napsali, že připomínám tyto autory: Haška, Poláčka, Wericha, Nerudu, Čapka, Jirotku, Pavla, Lacinu, Horníčka, Nepila, Jeroma Klapku Jeroma, Twaina, Kishona, Thurbera, Buchwalda, O'Henryho a Leacocka.

Zároveň všichni shodně tvrdí, že jsem svůj.

Někdo by z toho mohl být nesvůj.

Mě to neudivuje. Vím totiž, že s humoristy to kritika nemá snadné. Literární teoretik, který se většinu času zabývá vážnou literaturou, se cítí nesvůj, má-li psát o knize, která nedosahuje oné hloubky, do níž by se sám rád vnořil.

Kromě toho je knih k smíchu dost poskrovnu, což je zřejmě hlavním důvodem, proč jeden autor připomíná teoretikovi druhé, ačkoli se humoristé od sebe liší zrovna tak jako třeba surrealisté.

Svou roli tu také hraje zvyk někam autora zařadit.

V knihovně je to snadné, tam může být abecedně Joyce třeba vedle Jirotky.

Ale při pokusech zařadit autora do nějakého literárního směru, proudu či skupiny – ať už v tisku, v publikaci nebo na literárních sympozíích – je to nemožné.

V knihovně se sice oba autoři snadno snesou, ale jinak jsou zcela odlišní. Joyce je tématem disertačních prací, zatímco na prázdniny, kde si člověk chce odpočinout, jede v kufru spíš Jirotko.

Je to spravedlivé a zcela v pořádku.

Z tohoto hlediska je také pochopitelné, že pokud by Zoščenko napsal Zločin a trest, patrně by se dočetl, že kniha tentokrát postrádá vtip. Jiráskovi by Saturnin určitě nadlouho ztížil vstup do školní četby, ale za to by mu však patrně zajistil víc čtenářů než Psohlavci. A Čapkovým Bylo nás pět by leckdo mohl vytknout pokles jazyka a možná autorovi připomenout Válku s mloky jako dílo podstatně hlubší.

Literární teoretici to prostě mají se zábavnými knihami těžké.

Jejich pohled je navíc ztížen tím, že jsou taky jen lidé, a mají tedy logicky větší nebo menší smysl pro humor. Ale i sám autor knihy k smíchu je vinen, protože je mate už svým přístupem. Nesnaží se o úhledný záhon. Je ochoten nechat růst petrklíč vedle jetele a místo růží dává často přednost kopřivám nebo bodláku.

Nakonec tedy není divu, že snadno připomene tuctu recenzentů tucet jiných humoristů.

Pokud jde o mne, byl bych rád, kdybych někomu opravdu připomínal ty jmenované, protože si jich velmi vážím.

Přesto bych však rád uvedený seznam ještě o jednoho autora rozšířil.

Mým oblíbeným humoristou je také pan Kohn. Samozřejmě jen za předpokladu, že má za partnera Roubíčka, který má zcela stejný smysl pro humor.

„Víte, já si myslím, že život je vlastně jako fontána,“ uvažuje Kohn.

„To tedy není,“ namítne Roubíček.

„No tak dobře,“ praví po chvílce Kohn, „tak tedy život není jako fontána.“

A protože tato anekdota vyjadřuje v podstatě to, co jsem chtěl říci, tak raději už mlčím.

Podpis

„Právě jsem podepsal petici Zrušme komunisty,“ hlásil mi hrdě v telefonu Nývlt.

Zeptal jsem se, co ho k tomu vedlo.

„Je to petice, kterou podepíše každý slušný člověk, kterému leží na srdci osud naší země, osud našich dětí a dětí našich dětí,“ pravil hlubokým hlasem.

Když jsem na jeho sdělení nereagoval, vyzval mne, abych také dokument podepsal. Velice se podivil tomu, když jsem mu řekl, že to nemíním udělat.

„Proč chceš podporovat komunisty, když jsi kdysi kvůli nim odešel do zahraničí?“ ptal se rozčileně.

„Rozhodně nepodporuju komunisty,“ řekl jsem.

„Když nepodepíšeš petici, tak je podporuješ.“

Vysvětlil jsem mu, že není možné žádat náhle zrušení strany, která je už tolik let v parlamentu.

„Komunisty je třeba co nejdřív zrušit,“ trval Nývlt na svém.

Namítl jsem, že pokud mohla jít komunistická strana po revoluci bez omluvy za svou minulost hned k volbám, je dnešní požadavek jejího zrušení nesmyslný.

„Je vidět, že zase nic nechápeš,“ povzdychl si Nývlt.

Pak dodal, že mi chybí sepětí s českou minulostí. Protože jsem léta doma nežil, neuvědomuji si, že situace v zemi je jiná než ve státech, které si hověly v pohodlné demokracii.

Zajímalo mne, proč vlastně petice vznikla až teď.

„Protože komunisti mají čím dál tím víc procent.“

„Pokud má nějaký podnik úspěch, je nutno mu konkurovat kvalitou, ale ne ho zrušit. Totéž platí pro politické strany,“ řekl jsem.

„Strany nejsou podniky,“ namítl Nývlt.

„Ale nabízíte svůj program, jako firma nabízí zboží.“

Nývlt pravil, že z mého srovnání je opět vidět, že jsem žil dlouho v kapitalistickém prostředí, kde se všechno měří ziskem, a že za svým podpisem petice za zrušení komunistické strany stojí. Tak jako stojí za svým podpisem Charty, i když se kvůli podpisu soudí.

Zajímalo mne, oč a s kým se soudí.

„Soudím se s novinami, ve kterých mne nařkli, že jsem podepsal Antichartu.“

Podivil jsem se tomu, že je možné obvinít někoho z podpisu Anticharty, když podepsal Chartu.

Nývlt pravil, že to je bohužel možné, protože česká společnost je dosud rozvrácená, lidé zapomínají na minulost, novináři jsou nezkušení a tisk je v rukou západních koncernů, které nic nechápou. Pokud jde o jeho podpis a reputaci, požene věc až k nejvyššímu soudu a třeba až do Štrasburku.

Pak mi vysvětlil, oč jde.

Když kdysi podepisoval Chartu, stal se obětí nepřekně intrieky, kterou na něho přichystali právě rafinovaní komunisté.

Protože jsem vinou nedostatečného sepětí s minulostí země a příliš dlouhého pobytu v zemích, které si hověly v pohodlné demokracii, opět nechápal, oč jde, ochotně mi to vysvětlil.

„Dali mi k podpisu formulář Charty, jenže část nadpisu na tom papíře schválně zakryli.“

„Co zakryli?“

„První část slova. To – anti.“

Pravda o Karkulce

Byla jednou jedna holčička, která se jmenovala Červená Karkulka. Žila jen s maminkou, o tatínkovi se nic neví.

Nebuďte však smutné, milé děti.

Karkulka měla také babičku. Ta měla jednu narozeniny a maminka za ní poslala Karkulku, aby jí po-
gratulovala a zanesla jí košík, v němž byla láhev vína,
bábovka a kytice.

To je původní verze, jak byla celá léta šířena.

Nedávno však tisk přinesl rozhovor s osobou, která tvrdí, že je Karkulka. V rozhovoru uvedla překvapující informaci: maminka ji poslala za babičkou, ale jen proto, aby se mohla sama sejít s myslivcem.

Prohlášení vyvolalo rozruch.

Potomci myslivce podali prostřednictvím svého právníka žalobu na Karkulku za hrubou pomluvu a urážku na cti. Karkulčin právník však trvá na tom, co si jeho mandantka poznamenala kdysi do deníku, a prohlásil, že díky nově otevřeným policejním archivům má k dispozici výpověď vlka, který viděl maminku, jak za myslivcem jde.

Právní zástupce potomků myslivce označil informací za falzifikát.

Předseda Společnosti pro uchování památky maminky odmítl celou záležitost komentovat.

Je chráněn poslaneckou imunitou.

Mluvčí Ligy přátel vlka označil na tiskové konferenci v Torontu myslivce za spolupracovníka sovětské rozvědky během slovenského povstání.

Advokát zastupující potomky myslivce naopak tvrdí, že myslivec působil v odboji, spolupracoval s partyzány a dával Němcům falešné informace. Dále označil Karkulku za dlouholetou členku komunistické strany a obvinil ji ze spolupráce s Bezpečností po roce 1948.

Právní zástupce Karkulky žádá, aby zástupce potomků myslivce vzal toto tvrzení zpět, jinak mu hrozí žalobou.

Potomci myslivce naopak tvrdí, že mají důkazy i o tom, že Karkulka spolupracovala za války s gestapem.

Lustraci Karkulky nebylo možno provést, protože její občanský průkaz sežral vlk.

Právník zastupující potomky myslivce obvinil také Karkulčina advokáta ze spolupráce s Bezpečností.

Karkulčin advokát naopak tvrdí, že pracoval v disidentském hnutí, a dovolává se svědectví předsedy Společnosti pro uchování památky maminky.

Předseda společnosti odmítá svědčit. Je chráněn poslaneckou imunitou.

Tvrzení tajemníka Nezávislého svazu hajných, že Karkulka spolupracovala také s KGB, je dle vyjádření Karkulčina advokáta lživé a smyšlené. Karkulčin advokát podal proto na tajemníka žalobu. Právní postih však není možný, protože tajemník rezignoval na svou funkci a tvrdí, že prohlášení udělal nikoli jako soukromá osoba, ale jako funkcionář organizace.

Nezávislý svaz hajných se od bývalého tajemníka distancoval. Na protest proti tomu založili někteří členové svazu Obec nezávislých lesníků.

Sekretář Společnosti pro uchování památky maminky prohlásil, že Karkulka našla sice v babiččině domku vlka, ale převlečeného do policejní uniformy.

V Ranním listu dokonce dodává, že Karkulka se neptala vlka, proč má tak velké uši, ale proč má v posteli odposlouchávací zařízení.

Po protestu advokátů, hrozících další žalobou, sekretář toto tvrzení v Poledním listu dementoval, ale ve Večerníku vzal dementi zpět.

Ve stejnou dobu v rozhlasovém rozhovoru opět odvolal své prohlášení z Večerníku.

Svaz novinářů nyní zkoumá, které prohlášení platí.

Liga přátel vlka podala hned na sekretáře žalobu u soudu v Praze, ale soud žalobu nepřijal s odůvodněním, že záležitost je promlčena, a navíc vlk byl občanem cizího státu, protože byl slovenského původu.

Podle sociologického průzkumu ve školách a rodinách je veřejnost zatím tak zmatena, že čeká, až se celá aféra vyřeší a pohádku o Karkulce raději dětem nevypráví.

Průzkum dále ukázal, že šedesát pět procent občanů je přesvědčeno, že Karkulka neměla červenou čepičku, ale červenomodrobílou, a čtyřicet šest procent mužů nad třicet let se domnívá, že vlk měl s Karkulkou intimní poměr.

Bohužel se však objevují další problémy. Právní zástupce Klubu přátel Jeníčka žádá o uznání patentu na perník a jistý pan Široký uplatňuje autorská práva na všechna vydání pohádky o Dlouhém, Širokém a Bystrozrakém.

A tak, milé děti, mějte zatím strpení a místo pohádek si čtěte raději noviny.

Volný styl

Protože dosud neovládám dobře zdejší styl psaní, který je v poslední době tak oblíbený, přečetl jsem si domácí tisk, abych se poučil. Zjistil jsem, že princip je docela jednoduchý. Spočívá v tom, že pokud někdo s někým nesouhlasí, rovnou ho napadne. Neprovede to však jen ledabyle, ale podle jistých pravidel.

Nejprve zestruční oslovení. Vynechá zbytečnosti, jako je titul, protože je každému čtenáři už podle jména jasné, zda píše o muži nebo ženě. Neuvede zbytečná slovíčka „pán“ nebo „paní“. Pokud vůbec použije křestní jméno, upraví ho tak, aby znělo důvěrně nebo legračně. Tak z Václava udělá „Vaška“ a z Dagmar třeba „Dášu“. Z pana Aloise Nováka se stane „Lojza Nováků“, z paní Marie Procházkové jednoduše „Mařena“.

K dosažení humorného efektu stejně poslouží změna, kdy se ze sociálního demokrata stane „socan“ a z komunisty „komouš“. Zkušený šrajbr využije i fyzických rysů. Pleš, krátkozrakost, ráčkování nebo obezita jsou prostředky, které se vždy hodí. Zamíchány do textu slouží k jeho nakypření.

Překvapilo mne, že se tato metoda používá jen u současníků. Nikde jsem se zatím nedočel nic o Honzovi Husovi, Jendovi Žižkovi, Božce Němcové nebo Lojzovi Jirásků. Co není, může být.

Máme smysl pro humor. Nejen pro náročnější, ale i pro zemitý, který se intelektuálové snaží marně diskvalifikovat označením přízemní.

Pravda je, že jsme však zároveň velice citliví. Pokud se sejdeme u koně, na němž sedí náš patron „Venda“, rádi si dojemně zazpíváme. Naše duše je tak široká, že dovedeme polít slovním pivem protivníka, ale hned vzápětí si přečíst báseň o mateřídoušce a přitulit se k mamince.

Myslím si, že volný styl je dnes populární i proto, že žijeme v době, kdy nastala svoboda. Revoluce byla sametová, nyní je tedy možno si leccos vynahradiť. Alespoň na papíře. Svoboda přece znamená, že dovoleno je vše, co není zakázáno. A zákazů jsme si užili za totality víc než dost.

Anglickou uhlazenost, francouzskou obřadnost, americkou slušnost nebo německou věcnost si mohou dovolit tam, kde nezažili totalitu, během níž jsme nesměli tolik let ani ceknout. Ostatně za „komoušů“ neboli „bolšánů“ jsme také četli o třídním nepříteli, jemuž je nutno „šlápnout na krk“, o „hrabivých kulacích“, o „odporných buržoustech“ nebo o „zápachu rozkládajícího se kapitalismu“. Pokud jde o styl, je tu tedy tradice.

Ačkoli jsem pochopil, v čem spočívá volný styl psaní, marně jsem přemýšlel, koho bych mohl sám napadnout.

Zatím jsem nikoho nenašel. Mám však naději. Třeba budu mít štěstí a někdo napadne mne.

A pak už „budeme pokračovat“ – jak řekl kdysi dnes poněkud staromódní pan Ferdinand Peroutka.

Poločas pro Sokrata

Našel jsem v knihkupectví zajímavou knihu – *Kant v 90 minutách*. Ve stejné edici byl i Nietzsche, Platon, Sokrates, Schopenhauer a Foucault. Každý z těchto filozofů byl k nastudování za pouhou hodinu a půl. Zatímco v primitivních dobách potřebovalo lidstvo celé roky k jejich pochopení, nám k tomu dnes stačí jen tolik času, kolik trvá fotbalový zápas. V obchodě byla i další díla.

Knížka *Za 15 minut svěřt a vyrovnany* se zřejmě může hodit, je-li fotbalový zápas nevyrovnaný. Kdo chce využít času v tramvaji nebo v metru, sáhne spíš po knize *10 minut meditace*.

Jestliže jízda je neklidná a spolucestující při meditati ruší, zvolí asi raději *10 minut na získání sportovního těla*.

Při dopravní špičce mu zbude ještě čas na knihu *5 minut pro krásné nohy*.

Kdo se nemíní zdržovat zdlouhavým, devadesátiminutovým Platonem nebo Sokratem, vybere si něco kratšího. Třicet minut stačí ke „zvládnutí záplavy informací“, k „optimálnímu zvládnutí času“ nebo k „úspěchu v zaměstnání pomocí power-paměti“. Stejná doba pomůže „k maximální schopnosti se prosadit“. To může být velmi praktické například v plné tramvaji.

Půlhodinku je možno využít také jinak.

Například „k přesvědčivé seberealizaci“, „k maximumu kreativity“, „k vrcholnému výkonu v práci“ nebo „ke vstupu na internet“.

Marně jsem hledal knihu s lákavým názvem *5 minut k získání pocitu štěstí*, kterou jsem viděl za výkladem. Požádal jsem proto prodavačku o pomoc. Usoudila, že kniha je ve skladu. Prý mi ji za pět minut přinese.

Uvědomil jsem si, že to je stejná doba, jaká stačí na vypěstování krásných nohou nebo k získání pocitu štěstí a rozhodl jsem se, že ten čas nepromarním. Ztratil jsem sice dobrou minutu rozhodováním, jestli mám prolistovat knihu *Jak navázat kontakt v prvních rozhodujících čtyřech minutách* nebo raději příručku *Jak získat sympatie během prvních tří minut*, protože jsem nečetl brožuru *Jak se co nejrychleji rozhodnout*, ale nakonec jsem se rozhodl pro sympatie během prvních tří minut.

Protože prodavačce trvalo trochu déle, než našla *5 minut k získání pocitu štěstí*, stačil jsem ještě nahlédnout do knihy *Sedmiminutové tajemství sexu*.

Tajemství jsem však neodhalil. Chyběla mi zřejmě poslední, sedmá minuta studia, z něhož mne vyrušila prodavačka. Vrátila se totiž s *5 minutami k získání pocitu štěstí* za pouhých šest minut a omlouvala se, že knihu někdo založil do hromady stručných biblí, určených k výprodeji.

Pokusil jsem se získat její sympatie během tří minut tím, že jsem se na ni (dle doporučení příručky) usilovně usmíval. Dívala se mi však bohužel jen na boty.

Zato mne však napadl za pouhé tři minuty titul nové příručky: *Jak se dozvědět, co nepotřebujeme vědět*.

Veletrh

Že na naší planetě klesá počet zvířecích druhů, zmenšují se zásoby pitné vody a zároveň přibývá smogu a zamořeného ovzduší, to je dobře známo.

Mnohem méně se však hovoří o jiném povážlivém jevu.

O tom, že nezadržitelně a nekontrolovatelně roste počet lidí, kteří píšou knihy. Nejedná se jen o spisovatele, kteří píšou proto, aby ušetřili za psychiatra, ale o celou řadu dalších autorů.

Píšou politici, kteří byli u moci, i ti, kteří se o to snaží. Psaní knih se věnují bývalí diktátoři i revolucionáři, kteří je svrhli. Svá díla vydávají sportovci, herci, modelky, zpěváci i pornohvězdy. Také jogíni opouštějí své horské skrýše a vydávají se na přednáškovou a podpisovou turné s novou knihou v podpaží. Píšícím odborníkům na zen a jógu konkurují léčitelé a autoři knih o terapiích. Mnoho knih pochází každoročně od bankéřů a podnikatelů. Někteří tvoří na svobodě, jiní ve vězení. Právníci píšou o svých populárních klientech hned po vynesení rozsudků.

Milionových nákladů svých knih dosahují úspěšní lupiči (kteří posílají své rukopisy z Brazílie) nebo finanční podvodníci (píšící na Bahamách).

Všichni tito autoři jsou vítáni nakladateli, kteří si neúprosně konkurují a hledají zaručený bestseller, aby

si mohli nahradit finanční ztráty způsobené neuvážejícím vydáním knih, které nejdou na odbyt.

K tomu, aby nakladatelé představili svou produkci, slouží knižní veletrhy.

„Přijedte na veletrh, musíme udělat nějakou reklamu,“ vyzve nakladatel autora.

Ten trpí komplexem, že se opět neovládl a napsal další knihu, a tak se nemůže moc bránit.

Nedávno jsme z tohoto důvodu se ženou navštívili pařížský veletrh, který se koná každoročně v obrovské hale.

Cestou ke stánku francouzského nakladatele jsme potkávali jiné spisovatele.

Někteří se dívali na čísla stánků, jiní volali mobilem nakladatele o pomoc. Jeden spisovatel se ztratil a jeho nakladatel ho musel nechat vyvolat místním rozhlasem jako malé dítě. Dvě slečny ho pak vedly kamsi na sever.

Mezi stánky bylo několik sálů.

V jednom sedělo na pódiu několik zaražených autorů s moderátorem. Ten měl v ruce mikrofon a kladl literátům hlasitě se rozléhající otázky.

„Vy tedy tvrdíte, že na vaše psaní měly hlavně vliv vzpomínky na vůni heřmánku v dětství?“ ptal se jednoho autora.

Nevíme, jak spisovatel odpověděl, protože jsme museli hledat mého nakladatele. Nalezli jsme ho za pultem s řadou knih. Jednou z nich byla i má kniha přeložená do francouzštiny. Prohodili jsme jen pár slov, protože nakladatel měl schůzku s německým kolegou, jehož stánek byl na druhém konci budovy, a měl před sebou dlouhou cestu.

Zatímco jsem hovořil s nakladatelem, postrčila žena nenápadně mou knihu a knihu jednoho ruského kolegy (který byl léta na Sibiři) tak, aby naše díla ne-

utiskoval jeden Francouz se svým tlustým románem o incestu a aby naše knihy byly lépe vidět.

Cestou k dalšímu nakladateli – českému – jsme míjeli velké stánky s fotografiemi autorů.

„Kdybych nevěděla, že je to autor Pekelného rozjímání, řekla bych, že je to ten pedofil, který byl včera v televizi,“ pravila nějaká dáma svému manželovi.

Český nakladatel nám sdělil mobilem, že právě skončil jednání s jedním francouzským kolegou a jde směrem k restauraci, kde objevil ústřice.

Dohodli jsme se, že se tam setkáme. Cestou k ústřicím jsme míjeli stohy nejrůznějších knih.

„Píšíte ráno, nebo odpoledne?“ ptala se konferenciérka v dalším sále autora.

„Ráno i odpoledne,“ přiznal kajícně spisovatel.

„Pak nemá být tolik knih,“ pravil zamyšleně jeden posluchač s katalogem v ruce.

Vydali jsme se pak hustou knižní alejí. Po obou stranách chodníku stály stánky nakladatelů. I spisovatelů přibýlo. Někteří seděli za malými stolky. Na každém ležela jejich nová kniha a tužka. Nad hlavou jim visel plakát s přesným jízdním řádem, který sděloval návštěvníkům, v kolik hodin bude spisovatel podepisovat své nové dílo.

U jednoho autora čekali dva čtenáři.

Ostatní spisovatelé bez čtenářů se na kolegu dívali závistivě. Někteří pili víno. Jeden si kreslil prasátka.

Když jsme prošli několik bulvárů, obsazených velkými nakladatelstvími s početným personálem, pocítil jsem první známky únavy.

Naštěstí už byly ústřice na dohled.

Popovídali jsme si přátelsky s českým nakladatelem, vypili jsme kávu a vydali jsme se na další pouť.

Tentokrát jsme se vyhnuli velkým ulicím a zamířili jsme raději do bočních uliček. V téhle části, připo-

mínající staré knižní město, jsme našli velké množství malých nakladatelů. Čím menší byl prostor, tím menší byl jejich stánek a tím méně bylo personálu. Na konci uliček už prodavačky zcela zmizely a velmi malí nakladatelé byli ve stáncích sami. Na pultě měli jen dvě nebo tři knihy a zírali nepřítomně do dáli. Zdálo se, že hledí směrem k velkým nakladatelským domům.

Když jsme prošli řadu malých uliček a minuli spoustu křižovatek s neřízeným proudem návštěvníků, přestal jsem se dívat na knihy, protože jsem cítil, že dalších pár výtisků by už bylo příliš.

Také žena si už neprohlížela knihy a raději se zastavila u stánku se záložkami nebo s kalendáři.

„Mou hlavní snahou je rozbít příběh,“ hlásil malý spisovatel na jednom pódiu.

Moderátor přemýšlel, na co se ho má ještě zeptat.

Když jsme urazili další dlouhou trasu, začaly se mi dělat knižní mžitky. Před očima mi skákaly obálky knih, které jsme zahlédli na pultech na té dlouhé cestě. Zejména jeden tlustý román s temnou obálkou a pokriveným sluncem nechtěl zmizet, ani když jsem několikrát zamrkal nebo si otřel oči.

Žena mi poradila, abych se díval před sebe a abych začal zhluboka dýchat.

Zkusil jsem to, ale místo románu se mi míhal před očima veletržní katalog.

Vzápětí rozbolela ženu hlava.

Když jsme se konečně potáceli k východu, zahlédl jsem stánek s knihou, na jejíž obálce byl barevný snímek ostrova s palmou a modrým mořem.

„Třeba je neobydlený,“ doufala žena.

Řekl jsem, že tam taky určitě žije někdo, kdo právě píše knihu.

Žena byla optimističtější.

Prý i kdyby na ostrově žili domorodci, jsou to určitě šťastní lidé.

Zajímalo mne, proč.

„Mají štěstí. Neumějí číst.“

P. S.

Milý Jardo,

udělal jsi mi ohromnou radost, když jsi mi včera poslal psaníčko. Ještě mi nikdo nikdy nepsal.

Věra je do Tebe taky zamilovaná, ale doufám, že se Ti nelíbí. Protože to bych zešilela.

Máš voči jako Robert Redford.

Já budu mít asi samý jedničky.

Za to dostanu něco od rodičů a to Ti dám.

Tvá

Kateřina

P. S.

Jaký Ty budeš mít vysvědčení?

Můj milý poručíku,

nezlob se, že Ti už zase píšu. Ale od toho okamžiku, co jsi pro mne přišel na valčík, jsem celá pryč.

Máš krásnou uniformu.

Už se těším, že Ti budu přišívat knoflíky.

Kéž bys je měl všecky utrhaný!

Ale radši ne, protože bys z toho měl malér a nepustili by Tě na vycházku.

Ráda bych Tě představila našim.

Líbá

Kateřina

P. S.

Jaký máš plat?

Vážený pane,

odpusťte, že Vám píšu, ale myslela jsem si, že mi třeba napíšete, a když jste nepsal, tak jsem si řekla: napíšeš mu sama.

Snad si vzpomenete.

Seděli jsme vedle sebe v divadle. Upadl mi prášek a vy jste mi ho podal. Říkal jste, že berete taky něco na tlak, ale jen ráno a večer.

V těch šatech jste vypadal moc hezky. Nevěřila bych, že je máte už patnáct let.

Půjdete tento týden zase do divadla? Ráda bych Vás zase viděla. Stále na Vás myslím.

Srdečně Vás zdravím a očekávám Vaši odpověď.

Vaše Kateřina L., vdova

P. S.

Jaký máte důchod??

Múza

Jsou lidé, kteří tvrdí, že je navštěvuje múza. Někteří přiznávají, že je dokonce líbe.

Nemám takové štěstí.

Dáma, která navštěvuje mne, je strohá. Nikdy nezapomene své zavazadlo – koš na papír. Jakmile se dám do práce, sleduje, co píšu. Čte si větu za větou, dívá se mi přes rameno a občas mi šeptá: „Banální myšlenka.“ Někdy poznamená: „Otřepaný začátek.“ Jindy se rovnou naprosto nevhodně zmíní o autorech, kteří už na toto téma napsali něco mnohem lepšího.

Skoro nikdy se nezasměje. Většinou jen tehdy, když udělám nedopatřením překlep.

Mnohokrát jsem jí vytkl, že nemá smysl pro humor. Pravila, že humor je v podstatě vážná věc. Dal jsem jí najevo, že to vím, ale že někdo, kdo se skoro nikdy nesměje, mi v práci rozhodně nijak nepomůže. Odpověděla, že kdo se směje snadno, rozezná jen těžko úroveň. Odsekl jsem, že to pro mne není nic nového a že mi to nemusí připomínat.

Nedávno mi řekla, že situace, kterou jsem chtěl popsat, je chtěná. Reagoval jsem podrážděně: každá situace je chtěná, pokud ji chci zkusit.

Mlčela. Věděla, v jakém jsem stavu, a logicky usoudila, že další hovor by neměl smysl.